

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia kwietnia 2011 r.

**Pan
Jan Ryba
Dyrektor
III Liceum Ogólnokształcącego
im. Adama Mickiewicza**

**ul. Brodzińskiego 6
33-100 Tarnów**

P/10/074
LKR-4101-22-07/2010/2011

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie skontrolowała w III Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Tarnowie (zwanym dalej Szkołą) wykorzystanie środków publicznych na pomoc materialną dla uczniów w latach 2009-2011 (do 25 marca 2011 r.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym przez Pana Dyrektora w dniu 30 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności: działania Szkoły związane z rozpoznawaniem potrzeb uczniów w zakresie pomocy materialnej, rzetelne informowanie rodziców i uczniów o możliwościach skorzystania z tej pomocy, zapewnienie pomocy materialnej wszystkim uczniom spełniającym kryteria jej otrzymania, umożliwienie

uczniom szczególnie uzdolnionym uzyskania stypendium z „Małopolskiego Programu Stypendialnego dla uczniów szczególnie uzdolnionych” (projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013) oraz wprowadzenie w Szkole, od roku szkolnego 2009/2010 stypendiów za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe.

W badanym okresie Szkoła rzetelnie rozpoznawała potrzeby uczniów w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Zadania te należały do obowiązków pedagoga szkolnego oraz wychowawców klas i były przez nich wykonywane. Realizując wspomniane zadania Szkoła na bieżąco współpracowała z ośrodkami pomocy społecznej.

Szkoła informowała rodziców o warunkach i formach pomocy materialnej. Informacje te dostępne były u wychowawców klas, pedagoga szkolnego, w księgowości oraz umieszczone na tablicy ogłoszeń dostępnej dla ogółu uczniów i w księdze ogłoszeń dostępnej dla nauczycieli. Ponadto rodzice uczniów klas pierwszych informowani byli we wrześniu na zebraniach organizacyjnych przez wychowawców. Uczniowie klas pierwszych otrzymywali takie same informacje na lekcjach wychowawczych.

W latach szkolnych 2008/2009, 2009/2010 2010/2011 (do dnia zakończenia kontroli) liczba objętych pomocą materialną o charakterze socjalnym wynosiła odpowiednio: ośmiu, jedenastu i siedmiu uczniów (tj. w każdym z lat ok. 1% ogółu uczniów). Uczniowie ci korzystali z pomocy materialnej w formie stypendiów i zasiłków szkolnych udzielanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa. W 2010 r. z pomocy w formie zasiłku powodziowego skorzystało dwóch uczniów, a 21 uczniów zakwalifikowano na nieodpłatny, 10 dniowy wypoczynek podczas wakacji. Ponadto udzielana była pomoc materialna dla uczniów w ramach wewnątrzszkolnych działań tj. na wniosek wychowawców klas do Rady Rodziców. Tej formy pomocy, w latach szkolnych 2008/2009 2009/2010 udzielono pięciu uczniom w kwocie ogółem 4 566,00 zł.

W ramach „Małopolskiego Programu Stypendialnego dla uczniów szczególnie uzdolnionych” w latach szkolnych 2008/2009 – 2010/2011, stypendium w wysokości 500 zł miesięcznie otrzymywało 79 uczniów Szkoły osiągających ponadprzeciętne wyniki w nauce, którym bariera finansowa uniemożliwia rozwój naukowy. Regulamin przyznawania ww. stypendiów wymagał posiadania Opiekuna Dydaktycznego, który m. in. miał za zadanie opracowanie wraz z uczniem Indywidualnego Planu Rozwoju (IPR), czuwanie nad jego realizacją oraz składanie półrocznych i rocznych sprawozdań z realizacji IPR.

Od roku szkolnego 2009/2010 w Szkole wprowadzono stypendia za szczególne osiągnięcia w nauce lub za osiągnięcia sportowe (stypendia motywacyjne). Z tej formy pomocy skorzystało w kontrolowanym okresie 18 uczniów.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na niezgodnym z przepisami ustawy o systemie oświaty¹ (zwanej dalej ustawą o systemie oświaty) określeniu w regulaminie przyznawania stypendiów za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe: kryteriów przyznawania stypendiów, osób upoważnionych do wnioskowania o te stypendia, terminów wypłacania tych stypendiów i przekroczeniu kwoty stypendium określonej w art. 90g ust. 10 ww. ustawy.

W szczególności:

1. Komisja stypendialna nie ustaliła średniej ocen wymaganej do przyznania uczniowi stypendium za wyniki w nauce. Również w regulaminie udzielania stypendium za szczególne osiągnięcia uczniów przyjętym w Szkole do stosowania, nie zawarto takiego kryterium. Komisja Stypendialna i Dyrektor Szkoły kwalifikując uczniów do otrzymania stypendium motywacyjnego kierowali się wytycznymi organu prowadzącego, nie uwzględniającymi kryteriów wymienionych w przepisach ustawy o systemie oświaty. Ponadto w regulaminie udzielania stypendium zapisano, że stypendium mogło być przyznane uczniowi, który posiada szczególne osiągnięcia w nauce lub sporcie w poprzednim roku szkolnym. Z treści protokołów z posiedzeń Szkolnej Komisji Stypendialnej w sprawie wytypowania kandydatów do stypendium za szczególne osiągnięcia również wynika, że brane były pod uwagę osiągnięcia uczniów w całym poprzednim roku szkolnym.

Działania te były niezgodne z dyspozycją art. 90g ust. 2 ustawy o systemie oświaty, który stanowi, że stypendium za wyniki w nauce może być przyznane uczniowi, który uzyskał wysoką średnią ocen oraz co najmniej dobrą ocenę z zachowania w okresie (semestrze) poprzedzającym okres (semestr), w którym przyznaje się to stypendium, a stypendium za osiągnięcia sportowe może być przyznane uczniowi, który uzyskał wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej międzyszkolnym oraz co najmniej dobrą ocenę zachowania w okresie (semestrze) poprzedzającym okres (semestr), w którym przyznaje się to stypendium. Średnią ocen, o której mowa w ust. 2, ustala według dyspozycji art. 90g ust. 7 ww. ustawy, komisja stypendialna po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i samorządu uczniowskiego.

¹ ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)

2. Niezgodnie z dyspozycją art. 90g ust. 8 ww. ustawy o systemie oświaty, w regulaminie przyznawania stypendium stosowanym przez Szkołę zapisano, że wniosek o stypendium może składać: rodzic/opiekun prawny w imieniu ucznia, pełnoletni uczeń, wychowawca klasy, dyrektor placówki kulturalnej lub sportowej, stowarzyszenia, których celem statutowym jest rozwijanie uzdolnień dzieci i młodzieży. Według treści ww. artykułu, wniosek o przyznanie stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe wychowawca klasy składa do komisji stypendialnej, która przekazuje wniosek wraz ze swoją opinią dyrektorowi szkoły. Na 36 (wszystkich) badanych wniosków rozpatrywanych w kontrolowanym okresie, tylko w pięciu przypadkach wniosek został złożony przez wychowawcę klasy do której uczeń uczęszczał. W pozostałych przypadkach wnioski były składane przez pełnoletnich uczniów, rodziców w imieniu uczniów, dyrektorów placówek kulturalnych, wicedyrektora Szkoły i jednocześnie przewodniczącą Komisji Stypendialnej.
3. Wnioski o przyznanie stypendium motywacyjnego kierowane były przez Komisję Stypendialną i Dyrektora Szkoły do organu prowadzącego tj. Urzędu Miasta Tarnowa. Było to niezgodne z art. 90g ust. 11 ustawy o systemie oświaty zgodnie z którym ww. stypendium przyznaje dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.
4. Wysokość stypendium za szczególne osiągnięcia wypłacona przez Szkołę w roku 2010 i 2011 wynosiła w przypadku każdego nagrodzonego ucznia 2.000,00 zł brutto. Stypendium wypłacane było jednorazowo w lutym za osiągnięcia w całym poprzednim roku szkolnym. Było to niezgodne z:
 - przepisem art. 90g ust. 10 ustawy o systemie oświaty stanowiącym m.in., że wysokość stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe nie może przekroczyć kwoty stanowiącej dwukrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych² tj. w kontrolowanym okresie kwoty 182 zł,
 - przepisem art. 90g ust. 9 ustawy o systemie oświaty stanowiącym, że stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe jest wypłacane raz w okresie (semestrze).

² ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992)

Przedstawiając Panu Dyrektorowi powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o dostosowanie kryteriów i trybu przyznawania stypendium motywacyjnego określonych w regulaminie do uregulowań ustawowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Dyrektora o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag, ocen i wykonania wniosku oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust.1 ustawy o NIK, Panu Dyrektorowi przysługuje w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.